

RUD Utrecht
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 85242
3508 AE UTRECHT

Datum: 17 april 2024
Ons kenmerk: JK20240417
Betreft: Jaarverslag archivaris RUD Utrecht over 2023

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Dit is het jaarverslag over 2023 van de archivaris van de RUD, tevens provinciearchivaris van Utrecht. Als provinciearchivaris heb ik twee hoofdtaken onder de Archiefwet:

1. Het beheren van de provinciale archiefbewaarplaats voor blijvend te bewaren overheidsinformatie (archiefbescheiden) van de provincie en haar samenwerkingsverbanden, zoals de RUD en de recreatieschappen.
2. Het uitvoeren van wettelijk toezicht op de informatiehuishouding bij die overheidsorganisaties.

Volgens de Archiefverordening van de RUD krijgt u als dagelijks bestuur jaarverslagen over mijn toezicht. U geeft op basis van deze verslagen een verantwoording aan het algemeen bestuur. In dit jaarverslag schets ik mijn voornaamste waarnemingen in 2023. Tevens belicht ik openstaande aanbevelingen uit vorige jaarverslagen. Voor 2023-2024 zijn de volgende acties voor het toezicht vastgesteld:

- Een thema-inspectie samen met de OdrU op informatie- en archiefbeheer voor de vorming van één Utrechtse omgevingdienst.
- Een follow-up op de aanbevelingen van de eerdere nulmeting van 2017-2018 en een werkende rechtmatigheidsprocedure voor vernietiging van informatiebestanden.

Beide vinden plaats in 2024 en komen in het volgende jaarverslag terug. Daarnaast bestaan de reguliere toezichtprocessen (overleggen en jaarverslag) en reeds lopende zaken, zoals het opstarten van de rechtmatige vernietiging en de afhechting van de provinciegrenswijziging van Vijfheerenlanden.

Informatiehuishouding bij de RUD

In 2021-2022 heeft team ICT van de RUD veel inspanningen verricht om verbeteringen in de informatiehuishouding mogelijk te maken, in vervolg op het project Informatie op Orde uit 2018. Na het plotselinge overlijden van de informatiespecialist in 2022, moest de RUD eerst op zoek naar een plaatsvervanger. Na de inzet van een trainee is in 2023 de formatie op tactisch niveau versterkt met een extra informatieadviseur. Deze boekte op een aantal onderwerpen vooruitgang, waaronder het dossier afspraken en procedures met de provincie en gemeenten (zie volgende pagina) en de vernietigingsprocedure.

Een ander onderwerp dat aandacht vroeg was het vervallen van de Brzo-status van het bedrijf Van Appeldoorn in Woudenberg, waardoor de zaakdossiers over Van Appeldorn gemigreerd moesten worden van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied naar de RUD. De rechtmatige afronding hiervan is verwacht in 2024. De zorgen over duurzame operationele formatie voor informatiehuishouding zijn eind 2023 nog niet weggenomen. In 2022-2023 is wel geïnvesteerd in voorlichting over informatiebeveiliging, waarbij ook is ingegaan op informatiebeheer. Maar het duidelijker vaststellen van verantwoordelijkheden en controles voor informatiebeheer heb ik nog niet gezien. Ik ga hier op p. 4 bij aanbeveling 2021-1 nader op in.

Samen verder: voorbereiding van één Utrechtse omgevingsdienst

Het zorgpunt van de operationele formatie wordt meegenomen in mijn advies voor de vorming van één Utrechtse omgevingsdienst: zorg dat deze organisatie vanaf het begin beschikt over voldoende, deskundig personeel voor de informatiehuishouding én dat verantwoordelijkheden en controle duidelijk zijn belegd. In het strategisch informatieoverleg (SIO) van de RUD in maart 2023 is het voornemen besproken van de RUD en de OdrU om in 2026 samen te gaan tot één Utrechtse omgevingsdienst. Een uitgelezen kans om verantwoordelijkheden en spelregels vanaf de start goed te beleggen in de organisatie. Tevens biedt de voorgenomen fusie een goede gelegenheid voor beide organisaties om 'schoon door de poort' gaan als het gaat om de informatiehuishouding. Aan het einde van 2023 is de toezichthouder voor de OdrU al gestart met een opzet voor de thema-inspectie. Hierbij is afgesproken om het onderzoek bij beide omgevingsdiensten op dezelfde manier te doen, zodat de bevindingen ook op dezelfde manier opgepakt kunnen worden in de Routekaart voor de fusie.

De RUD als aanvoerder voor Omgevingswet en informatiehuishouding

Het toezichtverslag over 2022 en de plannen omtrent de informatiehuishouding zijn in november 2023 gepresenteerd in het algemeen bestuur van de RUD. Daarbij heeft het AB het 'dossier afspraken en procedures' (DAP) vastgesteld voor informatie- en archiefbeheer met de ketenpartners van de RUD. Dat DAP bestond al sinds 2018 en is geactualiseerd naar de afspraken van de Regiosamenwerking Omgevingswet Utrecht. De RUD heeft op basis hiervan afspraken gemaakt met de gemeenten en provincie, en voorgenomen om de resultaten samen te toetsen in het derde kwartaal van 2024.

Dit DAP diende als een model voor de Regiosamenwerking Omgevingswet in onze provincie. De informatieadviseurs van de RUD hebben de opzet en afspraken toegelicht voor specialisten van andere Utrechtse overheden, tijdens de Utrechtse Regiodag Omgevingswet in november. De RUD loopt hiermee voorop in Nederland.

Vijfheerenlanden, finale ingreep bodeminformatie

Zoals u in de vorige jaarverslagen al kon lezen, was de overdracht van de bodembestanden rond de herindeling van Vijfheerenlanden een blok aan het been van zowel de RUD als de OdrU. In de tweede helft van 2023 heeft de RUD de migratie van de bodembestanden uit Zuid-Holland nog een keer helemaal doorgelicht met gebruik van nieuwe technieken, registraties verbeterd en definitief ontbrekende bestanden geïdentificeerd. Een grote klus, die uiteindelijk heeft gezorgd voor een veel beter toegankelijk bodembestand voor Vijfheerenlanden. Dit project is einde van het jaar bij de RUD afgerond met een rechtmatigheidsverklaring van migratie.

Dit waren mijn belangrijkste waarnemingen in 2023. Resteren nog de aanbevelingen van de vorige jaarverslagen. Die vindt u in de bijlage bij deze brief. De bevindingen van 2023 geven geen aanleiding voor een nieuwe aanbeveling: het meeste staat in de komende tijd in het teken van de nieuwe omgevingsdienst, en daar loopt al veel actie op. Om daaraan bij te dragen is aanbeveling 2021-1 aangescherpt.

Ik neem de archivariissen van de RUD-gemeenten mee in deze verslaglegging, zodat zij ook als toezichthouders voor hun gemeenten op de hoogte blijven. Als u vragen heeft naar aanleiding van dit verslag, dan ben ik vanzelfsprekend beschikbaar om hierop een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

Joost van Koutrik
provinciearchivaris van Utrecht
tevens archivaris van de RUD Utrecht